נטמא בימי צרעתו ר' יוחנן אמר [א]סותר ריש לקיש אמר אינו סותר רבי יוחנן אמר סותר דהא בנזירות קאי ריש לקיש אמר אינו סותר צרעת לחוד ונזירות לחוד וצריכא דאי איתמר בהך קמייתא בההיא א"ר יוחנן סותר שם נזירות אחת היא אבל בהא אימא מודה ליה לריש לקיש דנזיר לחוד וצרעת לחוד ואי איתמר בהא בהא קאמר ר"ל אבל בהך אימא מודה ליה לר' יוחנן צריכא נטמא ביום גידול שער רב אמר [ב]אינו סותר אפי' לר' יוחנן דאמר סותר הני מילי היכא דקאי בנזירות גידול שער מישלם נזירות הוא ושמואל אמר סותר אפי' לריש לקיש דאמר אין סותר התם שתי נזירות הכא חדא נזירותא אמר רב חסדא הכל מודים שאם קדש שער בדם אין לו תקנה אליבא דמאן אי אליבא [א]דרבי אליעזר כיון דאמר תגלחת מעכבת תוך מלאת היא ולסתור אלא אליבא דרבנן [ג]האמרי תגלחת לא מעכבת לעולם אליבא דרבנן ומאי אין לו תקנה [ד]אין לו תקנה למצות גילוח אמר ר' יוסי ברבי חנינא נזיר שכלו לו ימיו לוקה על הטומאה ואינו לוקה על התגלחת ולא על היין מאי שנא טומאה דלקי דאמר קרא [1]כל ימי הזירו לה' לרבות ימים שלאחר מלאת כימים שלפני מלאת אי הכי אתגלחת נמי ליחייב דהא אמר רחמנא [2]כל ימי נדר נזרו תער לא יעבור על ראשו לעשות ימים שלאחר מלאת כימים שלפני מלאת ותו [3]כל ימי נזרו מכל אשר יעשה מגפן היין לעשות ימים שלאחר מלאת כימים שלפני מלאת

שאני

נטמא בימי צרעתו. אמר הריני נזיר מהיום[1] והתחיל למנות נזירות א] [שימי] חלוטו אינו עולה לנזירות וגם אינו סותר כדלקמן בפרק מי שאמר (דף יח:) ונטמא במת בימי חלוטו לר"ל אינו סותר הימים הראשונים שמנה לנזירותו קודם ימי צרעתו וכשיטהר מצרעתו יגלח ויביא קרבנות מצורע ויחזור וישלים מנין נזירות כמו שפסק ור' יוחנן אומר סותר דהא בנזירות קאי ועדיין לא מנה המאה ולכשיטהר מצרעתו צריך למנות כל ימי נזירותו: וצריכא. לאשמועינן פלוגתייהו בבנו ובצרעתו: **נטמא** ביום גידול שיער. פי' אמר הריני נזיר שלשים יום וכשמנה כ' מנזירותו גילחוהו ליסטים על כרחו דהשתא לא יוכל לגלח ביום שלשים לנזירות ולהביא קרבנותיו עד אחר שלשים יום מיום שגילחוהו הליסטים דאין גידול פחות משלשים יום והתחיל הל' וכשמנה עשרה קיים נזירותו שהרי תחילה מנה עשרים טרם שגילחוהו הליסטים ואלו העשרים יום האחרונים אינם רק לגדל שיער שיוכל לגלח אחר נזירותו ולהביא קרבנותיו ובהם נטמא והאי דנקט ביום גידול שיער ולא נקט בימי כדנקט לעיל בימי צרעתו לפי [שאי] אפשר שלא יהו נמשכים ימי צרעתו טפי מיום אחד אבל גידול שיער אפשר שלא יצריך עליו אלא יום אחד כגון שגילחוהו ליסטים יום שני לנזירותו דהשתא אינו מוסיף על שלשים אלא יום שלבסוף בעבור גידול שיער: **התם** שני נזירות. של בנו ושלו וכן נטמא בימי צרעתו נזירות לחוד וצרעת לחוד הכא חדא נזירות הוא וכן נטמא ביום שהוא טהור חד נזירות הוא: **אמר** רב חסדא הכל מודים שאם קידש שיער בדם. פירוש אם לאחר שנזרק הדם נטמא קודם שגילח וקורא קידוש שיער שלא גילח כדכתיב וקידש ראשו שפירושו יתחיל לגדל ראשו: אין לו תקנה. קס"ד שלא יוכל עולמית לשתות ביין ולגלח כיון שהביא כבר קרבנותיו וכיון דנטמא[2] קודם שגילח ובלא הבאת קרבן לא יוכל לגלח: אליבא [דמאן] אי אליבא דר' אליעזר כיון דאמר תגלחת מעכבו. לשתות יין תוך מלאת הוא כלומר הרי הוא כאילו נטמא קודם הבאת קרבנותיו שהוא בתוך מלאת ולסתור כלומר יחזור ויביא קרבנות כדתנן פרק ג' מינין (לקמן דף מז.) מי שנזרק עליו אחד מן הדמים ונטמא ר' אליעזר אומר סותר את הכל ופריך בגמרא והאמר ר' אליעזר כל אחר מלאת [שבעה] סותר ומשני מאי סותר קרבנותיו ולאחר [שיטהר] יביא קרבנותיו והאי ב] יסתור[3] דהכא ע"כ לאו דווקא דנטמא[4] ביום שלשים דהא א"ר אליעזר בפירקין לקמן (דף טז:) דאינו סותר [אלא שבעה]: אלא אליבא דרבנן האמרי דתגלחת לא מיעכבא. לשתות ביין וכיון שהביא קרבנות מותר לטמאות ולשתות בלא תגלחת כלל: **לעולם** אליבא דרבנן ומאי אין לו תקנה למצות גילוח. דכיון שהביא כבר קרבנותיו שוב לא יביא ונסתלק ומיד מותר לשתות ביין בלא תגלחת כלל והכל מודים דקאמר רב חסדא קאי אפלוגתא דרב ושמואל דפליגי דנטמא[5] ביום גידול שער אם סותר והכא דנטמא קודם תגלחת[6] מודים דאינו סותר דהוי כמי שגילח כבר: **נזיר** שכלו לו ימיו. שמנה כל ימי נזירות ועומד ביום הבאת קרבנותיו: **לוקה** על הטומאה. אם נטמא קודם הבאת קרבנותיו אבל אינו סותר נזירות שמנה אחר שכלו ימיו כבר ונהי דאשכחן בפירקא דלקמן (דף טז.) ואייתי לעיל נטמא יום מאה ואחד סותר שלשים היינו דווקא יום ק"א וגזרינן אטו יום שלשים דהוי יום תגלחת דאורייתא כדתנן פרק קמא (לעיל דף ה:) אבל ביום מאה ושנים אינו סותר ° או ביום שלשים ואחד אינו סותר: ג)**שאני** הכא דאמר.[7] לענין טומאה דאמר רחמנא וטמא ראש נזרו מי שנזרו תלוי לו בראשו שכבר שלמו אלא[8] אין לו עדיין נזירות אלא בראשו שלא גילח[9] או לוקה על הטומאה דכתיב וטמא [ראש נזרו] ומיהא אם נטמא אחר שהביא קרבנותיו לא מחייב למ"ד תגלחת לא מעכבא להך דרשא לא מתוקמא אלא קודם הבאת קרבן ומיקרי שפיר נזרו תלוי בראשו אע"פ שעדיין לא הביא קרבנותיו לפי שאין בגופו לעשות אלא תגלחת אבל אם שתה יין או גילח לא מחייב דהא ליכא בהו קרא כמו גבי טומאה:

נטמא בימי צרעתו. היה נזיר ונצטרע ובימי צרעתו נטמא למתים: **ר' יוחנן אמר סותר.** את הקודמין דהא אכתי קאי בנזירות הואיל [א]דכי נתרפא מצרעתו משלים מה [ב]שכבר מנה קודם שנצטרע: **ריש לקיש אמר אינו סותר.** דימי צרעת לחוד הואיל ואין עולין לו למנין ימי נזרו. והימ"ן שונה להני תרתי דרבי יוחנן ור"ל בטעמא אחרינא ואף המורה חז"ר [ג]להיו"ת כדבר"י הימ"ן דבין כי נטמא בצרעתו ובין בנזירות בנו דההוא אידך נזירות נזיר מאה איירי לפי שלא מצינו גידול (א) פחות משלשים והואיל ובתרוייהו צריך לגלח דלכי נתרפא מצרעתו נמי צריך לגלח הילכך לא מיתוקם אלא בנזירות מאה [ד]: **נטמא ביום גידול שער.** כגון שקיבל עליו נזירות מאה יום וכי מנה שבעים נצטרע וכי נטהר גילח תגלחת צרעת ואכתי פשו מן המאה שלשים יום דאית בהו גידול שיער ונטמא ביום גידול שער היינו ביום מאה שבו שלם גידול שיער שלו דברי הכל סותר השלשים שאחר הצרעת אבל באם סותר שבעים שלפני הצרעת פליגי: **רב אומר אינו סותר.** דאפי' לרבי יוחנן דאמר נטמא בימי בנו דסותר כל נזירות (ב) התם בנזירות קאי להכי מצי סתר לנזירות נמי אבל הכא כיון דנטמא ביום מישלם גידול שיער [ה]כבר שלם נזירותו ולית ליה כח למסתר דלפני צרעת: **ושמואל אמר סותר.** את הכל אפי' ע' קמאי: (ב) **שם נזירות אחת היא.** [ו][אבל] מנין שלו ומנין של בנו [ז]תרי נזירות מיתקרו: ל"א **נטמא ביום גידול.** כגון דאמר הריני נזיר והתחיל ומנה עד עשרים יום ונטמא וסתר את הכל והתחיל למנות נזירות אחרת ומנה עשרה ימים בטהרה ואח"כ נטמא באחד מכל עשרים יום הנותרין להשלים לנזירות: **רב אמר אינו סותר.** הללו עשרה דאפילו לרבי יוחנן דאמר סותר הני מילי היכא דקאי בנזירות גמור אבל האי דלא איטמי אלא בימי גידול שיער דמשלם נזירות הוא דלכי [ח]מצרפי הני עשרה לעשרים קמאי הוו להו שלשים והלכך האי דאהדר איטמי מעשרה ואילך לא הוי אלא תשלומי נזירות ואפי' ר' יוחנן מודה דאינו סותר להנך עשרה אלא כיון דהוה שלישי ושביעי מתחיל למנות מעשרה ואילך עד שלשים: **ושמואל אמר סותר אפילו לר"ל כו'.** אבל הכא חדא נזירות. והא דאמרינן מישלם נזירות הוא לא איריא דכיון דסתרו הראשונים שוב אי אתה יכול לצרף עמהן הללו [ט] ולומר שלשים הן: **הכל מודים שאם קידש שיער בדם.** [י]ביום ל"א צריך להביא קרבנותיו ולהתגלח אחר קרבנותיו אם כבר נזרק הדם כשנטמא ועדיין לא גילח שאין לו תקנה להתירו [כ]כיון דלמנות פעם אחרת ולהביא קרבן אחר אי אפשר דקרבן אחד הוא מביא ולא שני קרבנות וכבר הביא קרבן אחד ואין עולה לו דהא כבר נטמא לפיכך אין לו תקנה. והא דקתני קידש לישנא דקרא נקיט דכתיב וקדש את ראשו (במדבר ו): **כיון דאמר תגלחת מעכבת.** לשתות ביין בתוך מלאת קרינא ביה [ל]לסתור מה שמנה ולייתי קרבן אחר: **אלא אליבא דרבנן.** דפליגי עליה בפרק ג' מינין (לקמן דף מז.) ואמרי כיון שזורק עליו אחד מן הדמים נטהר [מ]: **למצות גילוח.** דלא יהא תגלחת בטהרה כמצותו (ג) לעולם שהרי אינו יכול לסתור ולמנות נזירות אחרת שהרי לאחר מלאת נטמא הילכך אין לו תקנה לגלח בטהרה אלא מגלח בטומאה: **נזיר שכלו לו.** ימי שלשים (ד) נזירות סתם ולנזירות מרובה כל ימים שהזיר ולאחר מלאת שצריך להביא קרבנותיו נטמא לוקה על הטומאה: **ואינו לוקה על התגלחת.** אבל אינו לוקה אם גלח קודם שהביא קרבנותיו או שתה יין קודם שהביא קרבנותיו: **דאמר קרא כל ימי הזירו לה'.** דכתיב כל דלא צריך וכתביה ואמר כל ימי הזירו לה' על נפש מת לא יבא לרבות ימים כו': **כל ימי נדר נזרו תער וגו' כל ימי נזרו מכל אשר יעשה מגפן היין וגו'.** ולילקי נמי אתרוייהו:

שאני

עין משפט נר מצוה

ל א מיי' פ"ו מהל' נזירות הל' י':
לא ב מיי' פ"ו מהל' נזירות הל"ה:
לב ג מיי' שם פ"ח הל' ה:
לג ד (מיי' שם פ"ו הל"ד):

תורה אור השלם

1. כָּל יְמֵי הַזִּירוֹ לַייָ עַל נֶפֶשׁ מֵת לֹא יָבֹא: במדבר ו ו
2. כָּל יְמֵי נֶדֶר נִזְרוֹ תַּעַר לֹא יַעֲבֹר עַל רֹאשׁוֹ עַד מְלֹאת הַיָּמִם אֲשֶׁר יַזִּיר לַייָ קָדֹשׁ יִהְיֶה גַּדֵּל פֶּרַע שְׂעַר רֹאשׁוֹ: במדבר ו ה
3. כֹּל יְמֵי נִזְרוֹ מִכֹּל אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה מִגֶּפֶן הַיַּיִן מֵחַרְצַנִּים וְעַד זָג לֹא יֹאכֵל: במדבר ו ד

נוסחת הריב"ן

א) דלכי: ב) שמנה כבר: ג) להורות: ד) בכ"י כתוב כאן ענין אחר גליון וכי נטמא במת בימי צרעתו פליגי בה ר' יוחנן אמר סותר כל ימי נזירותו דאע"ג דבימי צרעתו הוא מ"מ הא בנזירות קאי הלכך סותר כי היכי דסתר כשנטמא במת בלא צרעת ור"ל אמר אינו סותר כלום דהא בימי צרעתו קאי ואע"ג דהוי נזיר כיון דבימי צרעתו נטמא צרעת לחוד שהרי יש לו גילוח לבדו שאין עולה לו לגתלחת נזיר הלכך דינו משונה מדנזיר שאם נטמא בימי צרעתו אינו סותר כלום ונזירות לחוד שאם נטמא כשהוא (מצורע) [נזיר] סותר נזירותו: ה) הא כבר: ו) אחת היא למנין: ז) תרויהו: ח) מצרפת: ט) הללו י' ימים ולומר: י) אם ביום ל"א שצריך: כ) להתירו ביין למנות: ל) ולסתור: מ) ותגלחת לא מעכבא ה"ל מותר לגמרי: לעולם אליבא דרבנן ומאי אין לו תקנה דקאמר לאו לענין היתר יין אלא למצות גילוח דלא יהא כו':

פי' הרא"ש

רבו נוזרים נזירות מחמת צער. או דלמא לא שהרי גם בז' באדר נולד וכמו כן הוא יום משתה ושמחה. פשוט מיהא קמייתא אמר הריני נזיר ברייתא היא [א] והא דאמרי' במתני' נולד לו בן עד ע' לא הפסיד כלום. והכא לא אמרי' דמיבלע נזיר של כ' בתוך נזיר ק'. וי"ל דהכא אם איתא דכוונתו להבליע א"כ בחנם אמר הריני נזיר לאחר כ' יום דלעולם מובלע בתוך נזיר ק' אבל במתני' בדעתו היה שיהיה נזיר מיד אולי ישלמו נזירותו קודם שיולד לו בן. ואם יולד לו בן קודם שישלימו שיהו מובלעים זה בתוך זה: נטמא בימי בנו. אסיפא דמתני' קאי דקתני מניח את שלו ומונה את של בנו: ר' יוחנן אומר סותר אף שלו דכיון דהפסיק באמצע נזירות והתחיל למנות את של בנו כוליה נזירות אריכתא היא וקרינן בכוליה והימים הראשונים יפלו. אבל ברישא מודה ר' יוחנן דאינו סותר הכל כיון דכבר השלים את שלו וכן בסיפא [ב] אם נטמא בימי השלמה שלו: נטמא בימי צרעתו. אמר הריני נזיר ק' יום והתחיל למנות ונצטרע ואמרי' לקמן דימי חלוטו אינן עולים וגם אינן סותרים וכשטיהר מצרעתו יגלח ויביא קרבן מצרעתו וישלים ימי נזירות שהפסיק ר' יוחנן אומר סותר כיון שנטמא קודם שהשלים ימי נזירות [נזירות] אריכתא היא: וצריכא לאשמועינן פלוגתייהו בתרוייהו: נטמא ביום גידול שער כגון סתם נזיר שנצטרע וביום טהרתו מגלח ומביא קרבנותיו וצריך למנות עוד ל' יום לגדול שער מלבד הימים הראשונים שמנה קודם שנצטרע לפי שאין תגלחת פחות מל' יום. וכן אם גלחוהו לסטים אחר שמנה עשרים צריך למנות ל' יום לגידול שער ואם נטמא [illegible] שער פליגי רב ושמואל. והא דנקט ביום גידול שער. ולעיל נקט בימי צרעתו לפי שא"א שלא יהיה צרעת יותר מיום א' אבל הכא אפשר שאין גידול שער אלא יום א' כגון שנצטרע או שגלחוהו לסטים ביום הראשון: התם שתי נזירות שלו ושל בנו. וכן נזיר לחוד וצרעת לחוד: הכל מודים שאם קדש שער בדם אין לו תקנה. הכל מודים רב ושמואל דפליגי בנטמא ביום גידול שער

מסורת הש"ס

א) [לקמן כח. מו. מז. סג.], ב) [לעיל ע"א], ג) שייך לדף טו ע"א,

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ריש לקיש וכו' גידול שער פחות משלשים והואיל ובתרוייהו נ"ב זהו ע"פ דעת הגליון דלעיל במתניתין: (ב) ד"ה ושמואל וכו' ע' קמאי דשם נזירות אחת היא אבל מנין שלו וכו' מיתקרו לישנא אחרינא נטמא ביום גידול שער כגון דאמר וכו' להשלים לנזירות רב אמר כצ"ל והד"א: (ג) ד"ה למצות גילוח וכו' כמצותו שהרי כצ"ל ותיבת לעולם נמחק: (ד) ד"ה נזיר וכו' לנזירות סתם:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה לוקה כו' או ביום ל'. ע' לעיל דף ו ע"א תד"ה נטמא ולקמן דף טז ע"ב ד"ה נטמא:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תוד"ה ניטמא בימי צרעתו וכו' והתחיל למנות נזירות ונצטרע כצ"ל: ב] ד"ה אליבא דמאן וכו' ומשני מאי סותר קרבנותיו ולאחר שיטהר יביא קרבנותיו והאי יסתור. מלת יסתור נמחק ונ"ב סותר כצ"ל:

הגהות התוספות

1. תיבת מהיום נמחק וצ"ל מאה יום. 2. תיבות וכיון דנטמא נמחק, וצ"ל ונטמא. 3. צ"ל לסתור. 4. נדצ"ל בנטמא. 5. צ"ל בנטמא. 6. צ"ל קודם תגלחת אחר שהביא קרבנותיו מודים כו'. 7. תיבת דאמר נמחק. 8. תיבת אלא נמחק וצ"ל ימי נזירותו ועתה אין לו נזירות כו'. 9. צ"ל שלא גילח עדיין.

מוסף רש"י

דאי ר"א כיון דתגלחת מעכבה וכו' כדאמרינן בפרק ג' מינין (לקמן מו.) ואחר ישתה הנזיר יין, אחר מעשים כולן, (לקמן כח.).

פי' הרא"ש (המשך)

שאם (גדל) [קדש] שער בדם. כלומ' שנזרק דם קרבנותיו בעוד שערו קדוש דהיינו קודם גילוח כדכתיב וקדש ראשו ביום ההוא דגידול שער מקרי קדושה: אין לו תקנה. קס"ד שלא יוכל לגלח וליטמא למתים לעולם. דכיון שניטמא אחר זריקת הדם קודם שגילח לא יוכל לגלח קודם [ג] הבאת קרבן אי אליבא דר' אליעזר כיון דאמר תגלחת מעכבת דאפי' הביא קרבנותיו אסור לשתות יין וליטמא למתים עד שיגלח דאמרי' לקמן פ' ג' מינין אם משנזרק עליו א' מן הדמים נטמא ר"א אומר סותר הכל ופריך לקמן והא אמר ר' אליעזר כל לאחר מלאת אינו סותר ומשני מאי סותר קרבנותיו ולאחר ז' יביא קרבנותיו: תוך מלאת הוא ולסתור ולאו דוקא תוך מלאת אלא הוי כמו נטמא קודם הבאת קרבנותיו שסותר ז': הא אמרי' תגלחת לא מעכבא. ואחר הבאת קרבנותיו מותר לשתות יין וליטמא למתים אפי' לא גלח: אין לו תקנה למצות גילוח דכיון שהביא קרבנותיו נסתלק נזירותו בלא גילוח ואפי' אם יגלח עיקר מצות גילוח דקרא באדם טהור. ואינו סותר כדי לקיים מצות גילוח בטהרה ובהא מודו רב ושמואל: נזיר שכלו לו ימיו [illegible]

א) נראה דחסר כאן וצ"ל ואח"כ נטמא בימי השלמה. והא דאמרינן במתני': ב) ר"ל דבזה מודה ר"י דאינו סותר את של בנו: ג) נראה דצ"ל לא יוכל לגלח בלא הבאת קרבן וכ"ה כתוב.

שאני הכא דאמר רחמנא [1]וטמא ראש נזרו מי שנזרו תלוי לו בראשו מיתיבי [א]נזיר שכלו לו ימיו אסור לגלח ולשתות יין ולטמא למתים ואם גילח ושתה יין ונטמא למתים ה"ז סופג את הארבעים תיובתא:

מתני' [ג]הריני נזיר לכשיהא לי בן ונזיר מאה יום נולד לו בן עד שבעים לא הפסיד כלום לאחר שבעים סותר שבעים שאין תגלחת פחות משלשים יום:

גמ' אמר רב יום שבעים עולה לכאן ולכאן תנן נולד לו עד שבעים לא הפסיד כלום ואי סלקא דעתך עולה לכאן ולכאן איתגורי מיתגר אלא בדין הוא דלא ליתני עד שבעים ומשום דקתני סיפא אחר שבעים סותר קתני רישא שבעים ת"ש מסיפא נולד אחר שבעים סותר שבעים °מאי אחר אחר אחר אבל אחר ממש מאי הכי נמי דלא סתר אי הכי מאי איריא דתני נולד עד שבעים לא הפסיד כלום אפי' אחר שבעים נמי הא אמרת לא סתר אלא ש"מ אחר ממש וכן מתני' לרב שמע מינה ורב כמאן אמרה לשמעתיה אילימא כאבא שאול א)דתנן ו)[ג]הקובר את מתו שלשה ימים קודם לרגל בטלה ממנו גזירת שבעה [ד]שמנה ימים קודם לרגל בטלה ממנו גזירת שלשים ומותר לספר ערב הרגל ואם לא סיפר ערב הרגל אסור לספר אחר הרגל

אבא

שאני הכא. גבי טומאה טעמא מאי הוא דלוקה דכתיב וטמא ראש נזרו מי שנזרו תלוי לו בראשו דמשמע שתלה הכתוב את הטומאה במי שעדיין לא נתגלח ואפי' לאחר שכלו לו ימיו א) כל זמן שלא גילח שערו שנזרו על ראשו מי שכבר כלו ימי נזירותו ואין נזרו תלוי אלא בראשו: **אם גילח ושתה יין ונטמא למתים סופג את הארבעים.** אלמא דגמרי ימי ימי לרבות ימים שלאחר מלאת ותיובתא לר' יוסי בר' חנינא: **מתני' הריני נזיר כשיהיה לי בן ונזיר מאה יום.** והתחיל למנות את שלו אם נולד לו בן עד ע' יום ב)צריך להניח את שלו ולמנות את של בנו: **לא הפסיד כלום.** דשלשים יום הוא דמייתרי ליה ממאה אלא מניח את שלו ומונה את של בנו ומגלח ומונה שלשים כדי להשלים מאה שלו ומגלח דבשלשים אית בהו כדי גידול שער: **אבל אם נולד לו לאחר ע'.** דלא מייתרי להו שלשים ג)דלית בהו גידול שער שאין תגלחת פחות מל' יום הלכך סותר את הכל ומתחיל למנות את של בנו ומגלח ואחר כך מונה מאה שלו. וה"מ בנזירות מרובה אבל בנזירות מועטת אינו סותר כלל כדתנן לעיל[ג] מניח את שלו ומונה את של בנו ואחר כך משלים את שלו ואינו סותר וטעמא מאי כדאמרן [לעיל יד.] שאין תגלחת בינתים וכהדא נזירות אריכא הוא: **גמ' אמר רב.** נולד לו בן ביום ע' עולה לו לכאן ולכאן אותו יום עולה לו למנין ע' ולמנין של בנו ד)דשלשים דלבנו נמי מתחיל למנות בו ביום וכן כשבא להשלים מאה שלו שלאחר נזירות של בנו אין צריך למנות אלא כ"ט: ה)**איתגורי מיתגר.** דעולה לו לכאן ולכאן שאינו צריך להשלים (א) אלא למאה בלבד ועוד ו)שנזירות של בנו מתחיל מבו ביום צריכא למימר דלא הפסיד כלום: **אלא בדין הוא דלא ליתני עד שבעים ומשום דקתני סיפא כו'.** הך אלא נשתנה מכל אלא שבש"ס והכי משמע אלא משום דקתני סיפא אחר ע' תנא ליה רישא עד ע' ובדין הוא דלא ליתנייה כלל דהא אמרינן דאפילו איתגורי מיתגר. ואית ספרים דכתיב בהו ז)בדין ליתני עד ע' כו' אלא משום דקתני סיפא לישנא דהפסיד דקתני אחר ע' סותר תנא נמי רישא [עד ע'] דאינו סותר ח): **ת"ש נולד אחר שבעים סותר ע'.** ואי איתא כדקאמרת ט) אמאי סותר כיון דמתחיל למנות מבו ביום לבנו ויום שלשים דבנו עולה לו לכאן ולכאן אכתי פשו להו שלשים יום כדי גידול שיער: **מאי אחר.** דקתני אאחר אחר דהיינו ע"ב דאפילו י)אי אמרת דעולה לכאן ולכאן אכתי לא פשו להו אלא כ"ט יום ואין תגלחת פחות משלשים יום: **מאי איריא דקתני.** רישא עד ע' לא הפסיד כלום אפילו לאחר ע' ביום ע"א נמי לא הפסיד דהא אמרת דלא סתר אלא ש"מ אחר ממש ביום ע"א דקתני סותר משום דלא אמרינן שהוא עולה לו לכאן ולכאן: א] **וכן מתניתין לרב.** כ)וכן לענין זה קשיא מתניתין לרב ש"מ: **ורב כמאן אמרה לשמעתיה.** ואי קשיא למה לי ל)מיבעיא הכי הא אשכחן בפ"ק מ) דתני יום שלשים עולה לכאן ולכאן דילמא מתני' דהתם לא מתרצא כרב מתנא אלא כבר פדא דאמר אין סתם נזירות אלא כ"ט נ): **ג' ימים קודם לרגל בטלה ממנו גזירת שבעה.** שאין צריך להשלים אחר הרגל ז' ימי אבילות דכיון דעיקר האבילות דהיינו ג' ימים ראשונים כדאמרינן במועד קטן [יט.]ס) הוי קודם לרגל ביטל הרגל את האחרונים: **ואם קברו ח' ימים** ע)**לפני הרגל.** כיון דיום אחד של שלשים היה קודם הרגל ביטל הרגל ממנו גזירת שלשים: **ומותר לספר ערב הרגל.** משום כבוד הרגל: **אסור לספר אחר הרגל.** עד שלשים:

אבא

אסור לגלח. פי' קודם זריקת דמים שהרי מצותו לגלח על הדמים ואם גילח על אחד משלשתן אמרינן לקמן דילא:

אמר רב יום שבעים עולה לו לכאן ולכאן. פי' נולד לו בן ביום ע' מקצת היום שקודם הלידה עולה למנין המאה והרי עשה ע' יום מן המאה (שהוא יום ל"א) ומקצת היום שאחר הלידה עולה לתחילת הנזירות ולא ימנה נזירות בנו אלא עד[1] כ"ט יום הרי ביום ל"ט דשלו ל'[2] לבנו וכ"מ השתא שיום ע' עולה לכאן ולכאן שיוכל לגלח ביום המאה שהוא יום ל"א לבנו מתוך שאותו תגלחת עולה לנזירות בנו מן הדין שהוא יום [ל"א] לבנו עולה נמי אותו תגלחת גם לנזירות דנפשיה שהוא מאה יום אע"פ שאם לא נולד לו הבן לא היה יכול לגלח על נזירתו אלא ביום ק"א השתא כשנולד הבן יכול לגלח ביום [ק'] כדפרישית וא"ת ומאי סברא היא כיון דאם לא נולד לו בן לא יכול לגלח עד יום ק"א דהא לא מצי לגלח עד יום ק"א לנזיר[3] נזירות דנפשיה השתא נמי לא יגלח עד יום ק"א ויש לומר דהא [דלא] מצי לגלח ביום ק' לא הוי אלא מדרבנן כדפירשנו בפ"ק (דף ו.) דמדאורייתא מצי לגלח ביום ק' דמקצת היום ככולו אלא דרבנן גזרו דלא מגלח עד יום ק"א אטו היכא דאמר שלימים והכא אוקמיה אדין תורה כשנולד לו בן שיוכל לגלח ביום מאה כיון דלנזירות ב] דבנו קא הוי יום ל"א ויכול לגלח לנזירות דבנו ביום [ק'] הלכך גם לנזירות דנפשיה עולה התגלחת של יום ק':

נולד הבן עד ע'. עד ועד בכלל: **לא** הפסיד כלום. ואי ס"ד עולה לו לכאן ולכאן איתגורי מיתגר והוי ליה למיתני במתניתין הרויח ג]בריוח הבן דאי לא נולד לו הבן לא מגלח אלא עד יום ק"א והשתא לפי דברי רב מגלח ביום ק' נמצא שהרויח בלידת הבן ומאי קאמר לא הפסיד: **אלא** בדין הוא דלא ליתני עד ע' לא הפסיד כלל. כלומר מן הדין לא היה לו לשנות בזה הלשון לא הפסיד אלא אדרבה ה"ל למיתני הרויח ומשום דקתני סיפא לאחר שבעים סותר פי' כי מפסיד בלידת הבן תני נמי רישא עד שבעים לא הפסיד כלום וה"ה אפי' ברישא הרויח בלידת הבן ובמקצת ספרים אין כתוב אלא רק בדין הוא דלא ליתני עד שבעים ולא הפסיד[4] ד] והוי כמו וכו':

ת"ש מסיפא נולד לו לאחר שבעים סותר. פי' מפסיד וסבירא ליה דלאחר שבעים הוי פי' ביום שבעים ואחד ואמאי מפסיד כלום לרב בלידת הבן והא יום הלידה עולה לכאן ולכאן עולה נמי לתחילת הנזירות דבן נמצא כי ל' יום דבן כלים ביום ק' ויכול השתא לגלח ביום ק"א והשתא כי נולד הבן ביום ע"א יגלח ביום ק"א[5] הרי לא הפסיד כלום: **מאי** אחר דמתני' דקתני סותר אחר אחר. פירוש שנולד ביום ע"ב דהשתא לא יכול לגלח אלא ביום ק"ב והפסיד בלידה: **אבל** אחר ממש מאי. דהיינו ביום ע"א הכי נמי לא סתר כו' אלא ש"מ אחר ממש: **וכן** מתני' לרב ש"מ. פי' ממתני' יש להוכיח דלא כרב דסבירא ליה למתני' דיום הלידה אינו נחשב לנזירות הבן כמו דנחשב לנזירות דידיה למאה יום שהוא נגרר ונחשב אחר ימים שעברו דהיינו לנזירות דידיה ולא דמי למאי דפרשינן במתני' דאי נולד הבן ביום ראשון לנזירות דעולה לשניהם דודאי כיון שהוא תחילת נזירות לזה כמו לזה למה יעלה לאחד טפי מלשני אבל הכא דהוא התחיל לנזירותו כבר זה ימים רבים סברא הוא דיום לידה יהיה נחשב ונגרר אחר ימים שעברו דהיינו לנזירות דנפשיה ונזירות הבן יתחיל מיום שאחר הלידה ואם תאמר והא תנן לקמן ומייתינן לה בפ' קמא (לעיל דף ו.) דיום שלשים עולה מקלתו לראשון ומקלתו לנזירות שני אלמא דיום ל' עולה לכאן ולכאן וי"ל דשאני התם דאותו יום בין שתי נזירות וראוי להחשיבו תחילתו (לו) לנזירות ראשון וסופו לנזירות שני משום דכיון דהביא קרבנותיו א"כ נגמר נזירתו דין הוא שיתחיל נזירות השני מיד מידי דהוה אמקבל נזירות בחצי היום דאותו יום עצמו עולה למנין נזירות אבל הכא דיום לידה דהיינו ע"א עומד באמצע נזירות דידיה ובהתחלת נזירות דבריה ראוי להחשיבו כולו לנזירות דידיה אחר ימים שעברו משום דגם הוא מחשבון ק' יום וכיון שאותו יום ע"א נחשב אחר ק' שוב אין למנותו שיהיה חשוב כיום שלם להיות נחשב נזירות אחד[6] לכך אינו עולה לבנו לתנא דמתני': **ורב** כמאן אמרה. כיון דתנא דמתניתין לא סבר לה כוותיה:

אילימא כאבא שאול כו' בטלה הימנו גזרת שבעה. ה] תוך ז' שיהיה אסור בנעילת סנדל ובתשמיש המטה ומיהו לאו הילכתא הכי דבמ"ק (דף כ.) הכי מסקינן אפי' שעה אחת קודם לרגל בטלה הימנו [גזירת] שבעה: [שמונה] ימים קודם לרגל בטלה הימנו גזירת שלשים. לענין תספורת הואיל ומתחיל יום אחד מדין שלשים קודם לרגל: ומותר לספר ערב הרגל. משום כבוד הרגל ואי לא סיפר ערב הרגל אסור לספר אחר הרגל דלא ניתן לדחות אלא מפני כבוד הרגל והואיל ולא חילק כבוד לרגל לא יועיל לו הרגל להפסיק וישלים אחר הרגל:

אבא

לד א מיי' פ"ד מהל' נזירות הל' יג:

לה ב מיי' שם הל"ד:

לו ג (מיי' פ"י מהל' אבל הל' ג סמג עשין דרבנן ב טוש"ע יו"ד סי' שלט סעי' א וטוש"ע או"ח סי' תקמח סעי' ז):

לז ד (מיי' שם הל"ה סמג שם טוש"ע יו"ד שם סעי' ג וטוש"ע או"ח שם סעי' ח):

◆

פי' הרא"ש

אמר רב יום שבעים עולה לכאן ולכאן. אם נולד לו בן עד יום ע' ויום ע' בכלל יום לידת הבן עולה לכאן ולכאן. כיצד נולד לו בן יום ע' אותו היום עולה לו לשנים ותחלתו קודם שנולד לו הבן עולה לנזי' כאלו השלי' ע'. וסופו עולה לו לנזירות בנו ומונה ל' יום עד יום (זה) [ק'] ומגלח ביום ק' דהיינו ל"א לנזירות בנו ויום ק' לנזירותו הוי כמו יום ק"א דכיון דיום ע' עולה גם לנזי' בנו חשוב כשני ימים לענין נזירותו. והיינו טעמא משום דמדאורייתא מותר לגלח ביום ק' דמקצת היום ככולו. ומדרבנן הוא דאצטריך לאמתוני [עד] יום ק"א והכא אוקמו' אדאורייתא ולאידך פירושא יום ע' מתחיל נזי' בנו ומגלח יום ק' שהוא יום ל"א לנזי' בנו ומשלים ל' לנזירותו נמצא שהרויח יום א'. ולפי' קמא תימא הוא שיום א' באמצע עולה לו לשנים: אתגורי אתגור. וה"ל למתני הרויח יום א'. בדין הוא דלא ליתני עד ע' לא הפסיד אלא הו"ל לשנות עד ע' הרויח. אלא משום דקתני סיפא אחר ע' סותר שהוא מפסיד קתני רישא נמי לא הפסיד ולאו דוקא אלא אף מרויח הוא: ת"ש מסיפא נולד לו אחר ע' סותר. ולרב אם נולד לו ביום ע"א אמאי סותר הרי מובלע נזי' בנו בתוך הק'. ותימה לרב לא היו מובלעים ימי נזירות בנו בתוך ימי נזירותו דימי נזירותו שלמי ביום צ"ט כיון דיום ע"א עולה לב' ימים לנזירותו וימי נזירות בנו לא שלמי עד יום ק'. וי"ל דמ"מ נזי' בנו מובלע בתוך מאה יום שהזכיר בנזי'. ועי"ל הא דאמר רב דעולה לשנים א) אז לא יהיו מובלעים ימי נזירות בנו בימי נזירותו. ועל כרחיך אז לא יעלו לשנים. ולכך אמרי' דאינו עולה לשנים ואז יהיו מובלעים. ולאידך פירושא פריך שאם נולד ביום ע"א אינו מפסיד כלום: מאי אחר אחר אחר כגון שנולד לו ביום ע"ב: אלא ש"מ אחר אחר ממש ומתני' ליתא לדרב כלו' לית לה להא דרב: ורב כמאן אמרה לשמעתיה דאית ליה דיום א' עולה לב' ימים אליבא דמאן (א"ר) [אילימא] כאבא שאול דתנן הקובר את מתו ג' ימים קודם הרגל בטלה הימנו גזרת ז' דאמ' במ"ק ג' לבכי וז' להספד ול' לגיהוץ. וכיון שמנה ג' ימים החמורים קודם הרגל בטלה הימנו גזרת ז' ח' ימים בטלה הימנו גזרת ל' דכיון דנהג יום א' דין ל' יום קודם הרגל נתבטלו. ומותר לספר ערב הרגל מפני כבוד המועד: ואם לא ספר ערב הרגל. לא חש לכבוד המועד אסור לספר אחר הרגל עד מלאת לו ל' יום:

א) נראה דצ"ל הא דאמר רב דעולה לשנים דוקא דיהיו מובלעים בין כך וכך אבל אם יהיה עולה לשנים אז לא יהי'.

א) [נ"ל דתניא], ב) מ"ק יט:, ג) [דף יג:], ד) [דף ו.], ה) [עי' רש"י ותוס' שם],

◆

תורה אור השלם

1. וְכִי יָמוּת מֵת עָלָיו בְּפֶתַע פִּתְאֹם וְטִמֵּא רֹאשׁ נִזְרוֹ וְגִלַּח רֹאשׁוֹ בְּיוֹם טָהֳרָתוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יְגַלְּחֶנּוּ: במדבר ו ט

◆

נוסחת הריב"ן

א) שכלו לו ימיו הוא"ל ולא הביא קרבנותיו חייב אבל אם נתגלח שאין נזירות בראשו וטמא לו אין לוקה על הטומאה וכ"ש אם נתגלח קודם שהביא קרבנותיו דלאין לוקה דהא לא מפרש ביה קרא כי היכי דקא מפרש בטומאה הס"ד והשאר ליתא: ב) דלשלשים של בנו: ג) וצריך: ג) וליתא: ד) [דאיתגורי כו' מאה בלבד ליתא בכי"]: ו) שנזירותו: ז) לא בדין הוא דלא לתני עד שבעים דקתני סיפא אחר כו': ח) וקתני אחר דקתני לא הפסיד הס"ד: ט) דקאמר' מאי אחר דקתני אחר סותר כו': י) כי אמרת: כ) ובענין זה: ל) למיבעי: מ) כ"ט יום הס"ד ואח"כ כתוב גליון ג' ימים: נ) קודם הרגל:

◆

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה איתגורי וכו' שאינו צריך להשלים למאה אלא כ"ט בלבד ועוד:

◆

גליון הש"ס

גמ' מאי אחר. כה נדה דף י"ד ע"ב:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] רש"י ד"ה וכן מתניתין לרב. כ"ב עיין א"מ: ב] תוס' ד"ה אמר רב יום שבעים וכו' שיוכל לגלח ביום מאה כו' לנזירות קמא כצ"ל: ג] ד"ה לא הפסיד כלום וכו' והוי ליה למתני במתניתין הרויח הרויח. מלת הרויח נמחק וצ"ל בלידת כצ"ל: ד] ד"ה אלא בדין הוא וכו' עד שבעים דלא הפסיד והוי כמו וכו'. תיבות והוי כמו וכו' נמחקו: ה] ד"ה אילימא כו' בטלה הימנו גזרת שבעה תוך ז' מלת תוך נמחק וצ"ל תורת ז' כצ"ל:

הגהות התוספות

1. צ"ל עוד. 2. צ"ל שלמו ל'. 3. תיבות לנזיר נמחק וצ"ל לנזירות דנפשיה. 4. צ"ל מוכיר לא הפסיד והוי כמו וכו'. 5. תיבות והשתא כי נולד הבן ביום ע"א יגלח ביום ק"א, הכל נמחק. 6. צ"ל אחר.

עין משפט נר מצוה

לח א ב מיי' פ"י מהלכות אבל הלכה ה סמג עשין דרבנן ב טוש"ע י"ד סי' שלט סעיף ג וטוש"ע א"ח סי' תקמח סעיף ח:

לט ג מיי' פ"ה מהל' משכב ומושב הל"ט:

מ ד מיי' פ"ו מהל' קרבן פסח הלכה ג:

מא ה מיי' פ"ג מהל' מחוסרי כפר' הל"ח:

אבא שאול אומר [א]אפי' לא סיפר קודם הרגל מותר לספר אחר הרגל שכשם שמצות שלשה מבטלת גזירת שבעה כך [ב]מצות שבעה מבטלת גזירת ל' מ"ט דאבא שאול לאו משום דקסבר שביעי עולה לכאן ולכאן דלמא עד כאן לא קאמר אבא שאול אלא באבילות ז' דרבנן אבל בנזיר דאורייתא לא אלא רב דאמר כר' יוסי [א]דתניא ר' יוסי אומר שומרת יום כנגד יום ששחטו וזרקו עליה בשני שלה ואח"כ ראתה הרי זו אינה אוכלת ופטורה מלעשות פסח שני מ"ט דר' יוסי לאו משום דקסבר [ב]מקצת היום ככולו [א] ממאי ודלמא משום דקסבר מכאן ולהבא הוא מטמא ומי סבר ר' יוסי הכי [ג]והתניא ר' יוסי אומר זב בעל שתי ראיות ששחטו וזרקו עליו בשביעי וכן שומרת יום כנגד יום ששחטו וזרקו עליה ואח"כ ראו אע"פ [ג]שמטמאין משכב ומושב למפרע [ד]פטורין מלעשות פסח שני מאי למפרע מדרבנן הכי נמי מיסתברא דאי ס"ד מדאורייתא אמאי פטורין מלעשות פסח שני לעולם אימא לך טומאה דאורייתא תהום דזיבה התירו [ד]ואף רבי אושעיא סבר למפרע מדרבנן [ה]דתניא רבי אושעיא (א) אמר [ה](אבל) הרואה זוב בשביעי שלו סותר את שלפניו ואמר ליה ר' יוחנן לא נסתור אלא יומו מה נפשך אי סתר כולהו סתר אי לא סתר לא נסתור ולא יומו אלא אימא לא נסתור ולא יומו

וא"ל

אבא שאול אומר אפילו לא סיפר ערב הרגל מותר לספר אחר הרגל. פליג את"ק דסבר דרגל מבטל בכל [ענין] ופליג באחריתי שכשם שמלות [ג'] מבטלת גזירת ז' כך מלות ז' מבטלת גזירת ל' ופליג את"ק דמלריך ח' א] לאו משום דקסבר יום ז' עולה לו למנין שבעה ומקלתו עולה למנין ל' אע"פ שעומד באמלע אבילות: **אלא** באבילות דרבנן. דמן התורה אינו אבל אלא יום ראשון כדכתיב ל) ואחריתה כיום מר אבל בנזירות דאורייתא דדרשינן מקרא דבעינן ל' יום לא אמרי' דמקלת יום עולה לו לכאן ולכאן: **ששחטו** וזרקו עליה בשני. שחל בערב פסח ושחטו עליה הפסח ואח"כ ראתה הרי זו אינה אוכלת בלילה בפסח לפי [שהיא] נטמאה ב] ופטורה מלעשות פסח שני דבשעת שחיטה טהורה היתה: **מאי** טעמא דר' יוסי (הגלילי) לאו משום[1] מקצת היום ככולו. ומכאן ולהבא היא מטמאה מ)(דאתמול)[2] נמלא כי בשעת שחיטה וזריקה היתה טהורה גמורה דמכאן ולהבא היא מטמאה ולא למפרע וכי הדרא חזיא מטמאינן לה מכאן ולהבא ולמחר תעשה שימור גמור למקלת יום זה שנטמאת אלמא דיום שני זה מקלת יום חשבינן ליה יום טהור דליהוי שימור ליום שאתמול הילכך שחיטה וזריקה בטהרה היה ומקלתו חשבינן ליה יום טומאה דליהוי יום של מחר שימור להאי מקלת יום אבל רבנן פליגי ומטמאי למפרע וחשבינן זה היום כולו טמא [כיום] של אתמול ורב דאמר כר' יוסי ואע"ג דהכא נמי היה סברא לחשבת יום כולו טמא כיום שלפניו כסברא דרבנן אפ"ה ר' יוסי מחשיבו לכאן ולכאן והיינו כסברת רב וזו שכתוב בספרים ודילמא משום דקסבר לא גרסינן ליה דאי לאו הכי מה מהני שאינו מטמא למפרע: **זב** בעל שתי ראיות. דאילו בעל שלשה לא חזי למיכל ג] [לאחר דראה שלישית] עד יום ח' שיביא קרבנותיו וביום ח' לא מלי למינקט ואח"כ ראה מטמא משכב ומושב למפרע דמיום ז' ואילך פסק מסתירה ומשכב ומושב דמאתמול שאחר הטבילה עד הנה טהורין ואפי' ראה היום ביום ח' לא מטמא למפרע: **אע"פ** שמטמאין משכב ומושב למפרע. ואפילו טבל בשביעי משכבות דלאחר טבילה טמאין ד] סתר[3] מניינו והרי הוא כתחילתו דכתיב וספרה לה שבעת ימים והרי אין כאן ז' ימים ומדקתני בשמירת[4] יום למפרע טומאה אלמא לא אמר מקלת יום ככולו וקשיא דר' יוסי אדר' יוסי ומשני למפרע מדרבנן אבל מן התורה טהורה: **הכי** נמי מסתברא וכו'. ודחי אימא[5] לך טומאת התהום דזיבה התירו כלומר אימא לך שמטמאין למפרע מדאורייתא ופטורין לעשות פסח שני דהלכה למשה מסיני ה] דטומאה דמת הותרה לעושי פסח והאי תנא ס"ל דאפי' טומאת התהום דזיבה הותרה לעושי הפסח: **התהום**. פי' דבשעת שחיטה ישב על אבן אחת ולא נודע כלל שקבר תחתיו עד אחר שחיטה נודע לו שניטמא בקבר התהום וכן הכא לא ידע אדם בשעת שחיטה אם אחרי כן תראה ותסתור להיות טמאה וטומאת התהום [התירו][6] לעושי הפסח ונזיר: **ואף** רבי אושעיא. קאי אשינויא דלמפרע דרבנן: **אבל** הרואה זוב. פי' [רש"י] בכילד צולין (פסחים ד' פא.) ו] לא ידעינן אהיכא קאי[7]: **סותר** את שלפניו כו'. ספורים[8] שספר וצריך למנות ז' ימים אחרים: [א"ל ר"י לא נסתור אלא יומו] יחזור ויספור יום אחד: והוינן בה. במילתא דר' יוחנן אי סתר כולהו בעי למיסתר דכתיב וספר לה[9] ז' ימים לטהרתו שלא תהא טומאה מפסקת בינתים ז]בפרק כילד צולין גרס [אי קסבר למפרע הוא מטמא אפילו כולהו נסתור] ואי מכאן ולהבא הוא מטמא יומו נמי לא נסתור דהרי היא כראיה ראשונה של זיבה אחרת ואין בה אלא טומאת ערב ויטבול לערב ויטהר דקי"ל ראיה ראשונה של זב קרי בעלמא הוא: **ה"ק** לא יסתור ולא יומו. כלומר אפי' יומו לפי שכבר עלה לו מקלת היום ושלמו לו ספורים שלו ויצא מכלל הזיבה: ט)**א"ל**.[10] פי' ר' אושעיא לר' יוחנן רבי יוסי סבר כוותך השתא מסיק דרבי אושעיא ס"ל אליבא דר' יוסי דמטמא למפרע היינו מדרבנן:

זבה

אבא שאול אומר כו'. מלות אבילות הנוהגת שלשה ימים הראשונים כיון שנעשה קודם הרגל בטל הימנו גזירת ז' לגמרי כך מלות ז' כיון שנעשו קודם הרגל שוב הרגל מבטל גזירת ל' לגמרי. גזירת ל' גלוח וכיבוס י): **מ"ט דאבא שאול**. דאמר דיום ז' מבטלת גזירת ז' ול' והא לא שימר עדיין מיום ל' כלום קודם הרגל אפי' יום אחד דבשלמא לת"ק דאמר שמנה היינו משום דיום שמיני עולה למנין ל' אלא לאבא שאול מ"ט לאו משום דקסבר א) דיום שביעי עולה לכאן ולכאן למנין ז' ולמנין ל' וכמאן דעבר עליו יום אחד מגזירת ל' דמי ומש"ה מתבטלת: ג) **אלא באבילות** (ב) **דרבנן**. דעיקר אבילות אינו אלא יום אחד דכתיב (עמוס ח) ואחריתה כיום מר אלא רבנן תקנו ז' דסמכו אקרא ג) כדכתיב (בראשית נ) ויעש לאביו אבל שבעת ימים אבל נזירות דאורייתא בחושבנא דיומי ד) דל' יום בעינן כדכתיב (במדבר ו) יהיה ז) לא אמר דיום אחד עולה לכאן ולכאן: **ששחטו וזרקו עליה בשני שלה**. שכבר ראתה ביום שמיני (ג) ה) עד שלא ראתה ביום תשיעי שהיא שומרת כנגדו לידע אם תראה בג' ימים ג' ראיות ותהא זבה: **ואח"כ ראתה הרי זו אינה אוכלת**. בפסח דטמאה היא ואע"ג דאינה אוכלת פטורה מלעשות פסח שני דאכילת פסחים לא מיעכבא: **מ"ט דר' יוסי**. דפטורה מלעשות פסח שני לאו משום דקסבר מקלת היום ככולו דיום שני שהוא תשיעי ככולו דמי והויא לה טהורה בשעה ששחטו וזרקו עליה והכא נמי לימא דעולה לו לכאן ולכאן משום דמקלת היום ככולו: **דילמא**. האי דקאמר ר' יוסי דפטורה לאו משום דקסבר דמקלת היום ככולו אלא משום דקסבר דכשהיא רואה מכאן ולהבא היא מטמאה אבל למפרע לא ומשום הכי פטורה דבההיא שעתא דשחטו וזרקו עליה טהורה הואי ולהך דבתר י)נטמאת לא חיישינן: **ומי סבר ר' יוסי**. דמכאן ולהבא היא מטמאה אבל למפרע לא ז): **זב בעל שתי ראיות**. בין ביום אחד בין בשני ימים כדאמרי' התם (ב"ק דף כד.) תלה הכתוב את הזב בראיות דכתיב ח) וזאת תהיה טומאתו בזובו ואת הזבה בימים דכתיב ואשה כי יזוב זוב דמה ימים רבים ט) מיעוט ימים שנים רבים ג' י): **בשביעי שלו**. שאין בין זב רואה שתים לרואה ג' אלא קרבן שבעל ג' מונה ז' ומביא קרבן ובעל ב' מונה ז' ואין מביא קרבן. כ)להכי נקט בעל שתי ראיות ושומרת יום משום דלאו בני קרבן נינהו דבעל הנך דבני קרבן לא מלי למשחט עלייהו בשביעי משום דלא מלו אכלי פסח בערב דכפרת קרבן דבעו לאיתויי בשמיני מעכבת להו כדקי"ל (יבמות דף עד:) הביא כפרתו אוכל בקדשים. (ד) ט) אלמא מיהא מדקתני מטמא משכב ומושב למפרע דלא הוי טעמא דר' יוסי משום דמכאן ולהבא הוא מטמא וטעמא משום דמקלת היום ככולו קא פטר מלעשות פסח שני דה"ל ככל מידי דתלי במניינא דאמרי' ביה מקלת היום ככולו ומש"ה פטורין: **לעולם אימא לך** דמכאן ולהבא הוא מטמא ולאו טעמא דר' יוסי משום דמקלת היום ככולו (ה) י)ודקאמר למפרע מטמא מדרבנן הוא דקאמר ומשום דלית בהו טומאה אלא מדרבנן פטורין מלעשות פסח שני: **דאי ס"ד מדאורייתא**. מטמאין למפרע אפי' אמרת מקלת היום ככולו אכתי אמאי פטורין והא איגלאי מילתא למפרע דבההיא שעתא דשחט וזורק הדם טמאה מדאורייתא הואי: **לעולם אימא לך**. דטמאין למפרע מדאורייתא וכל היכא דתלי מילתא במניינא כגון בשתי נזירות שצריך למנות לזו ל' ולזו ל' הוי מקלת היום ככולו והכא אע"ג דמדאורייתא מטמא למפרע (ו) אמאי הקילו בה היינו טעמא דטומאה דתהום דזיבה התירו דכיון דבההיא שעתא דנשחט אכתי הוה קיימא טיפת דם במקור של אשה ולא כ)יצא לחוץ אהני בה מקלת היום ככולו דכמאן דנשחט עליה בשעת טהרה דמי. ואית דמפרשי טומאת התהום בזיבה היינו דבשעת שחיטה וזריקה עדיין לא היתה יודעת אם תהא רואה בו ביום ואם לאו משום הכי קרי לה טומאת תהום דהויא טמאה למפרע בשעת שחיטה וזריקה ואיהי לא הות ידעה בההיא שעתא ודמי לעובר ברשות הרבים וטומאת התהום תחתיו: **ואף רבי אושעיא סבר**. דרבי יוסי לא אמר דמטמא למפרע אלא מדרבנן. ומהדר אהא דאמר לעיל מאי למפרע מדרבנן: **אי סתר**. דלמפרע טמאה כולהו לסתור דהא לא הוו להו שבעה נקיים כלל: **אלא אימא ולא לסתור אפילו יומו**. משום דמכאן ולהבא מטמאה ולמפרע הויא טהורה ממש: כ)**ואמר ליה**. (ז) רבי יוחנן

רבי

מסורת הש"ס

א) פסחים פ:, ב) [לעיל ה:], ג) פסחים פא., ד) פסחים פא., ה) נ"א דאמר ר"א אבל, ו) [מו"ק יט:], ז) [לעיל ה.], ח) [ויקרא טו], ט) [שם], י) [מלורע מכילתא דזיבים פרשה ב], כ) [שייך לדף טז.], ל) (עמוס ח), מ) נ"א לא מאתמול, נ) שייך לדף טז.:

נוסחת הריב"ן

א) (דיום) ליתא בכ"י: ב) בכ"י כתוב כאן גליון: ג) דכתיב: ד) תליא מלתא דל': ה) ועד: ו) דבתר הכי: ז) ומשום הכי פטורה הס"ד: ח) בכ"י כתוב כאן גליון: ט) (אלמא) ליתא בכ"י: י) והאי דקאמר: כ) יצאת:

הגהות הב"ח

(א) גמ' דתניא ר' אושעיא אומר זב הרואה בשביעי שלו כל"ל: (ב) רש"י ד"ה אלא באבילות ז' דרבנן וכו' אלא דרבנן תקנו וכו' דחושבנא דיומי ל' יום וכו' לא אמרינן דיום: (ג) ד"ה ששחטו וכו' ועד שלא וכו' ותהא זבה ושחטו הפסח וזרקו עליה ואח"כ ראתה הרי זו כל"ל והד"א: (ד) ד"ה בשביעי שלו וכו' אוכל בקדשים אלא מיהא וכו' ולהבא הוא מטמא אלא טעמא דמקלת: (ה) ד"ה לעולם וכו' מקלת היום ככולו והא דקאמר דלמפרע הוא מטמא מדרבנן: (ו) ד"ה לעולם וכו' מטמא למפרע הקילו בה והיינו טעמא כל"ל ותיבת אמאי נמחק: (ז) ד"ה ואמר ליה לר' יוחנן ר' יוסי קאי כוותיך הס"ד:

הגהות הגר"א

[א] גמ' מקלת היום ככולו ומכאן ולהבא כו' כל"ל (ושבינתיים ל"ג וכמ"ש התוס'):

מוסף רש"י

שכשם שמצות שלשה מבטלת שבעה. דכי קבר מתו שלשה ימים לפני הרגל, אינו יושב לאחר הרגל כלום, כך מצות שבעה מבטלת גזרת ל'. דכי קבר מתו שבעה ימים קודם הרגל, בטלה ממנו גזרת שלשים, דאפילו לא גילח ערב הרגל מגלח אחר הרגל (מו"ק יט:). שביעי עולה לכאן ולכאן. דחשיב נמי שמיני (שם). בשני שלה. עדיין ספק הוא שמא תראה יום זה ויצטרף עם אתמול ותראה גם מחר והוו להו שלשה והויא לה זבה גמורה ואם לא תראה תטהר לערב, אינה אוכלת. שהרי צריכה להיות עוד מחר שומרת יום כנגד יום (פסחים פא.). זב בעל שתי ראיות. דאילו בעל ג' ראיות לא חזי למיכל לאורתא עד שיביא קרבנותיו בח', ובשמיני נמי לא מלי למינקט ומיתני ואח"כ ראה מטמא משכב ומושב למפרע, דכיון דיצא מזיבה ראשונה לשעה שהיא ראויה לקרבן, הויא לה הך זבה אחריתי ומושב ומשכב שמאתמול לאחר טבילה ועד הנה טהורה למפרע אפילו טבלה בז' שחרית (פסחים פא.). אע"פ שמטמאין משכב ומושב למפרע. משכבות ומושבות שלאחר טבילתו טמאין שהרי סתר מנינו והרי הוא כבתחלתו, דכתיב וספר לו שבעת ימים, והרי אינן (שם). מאי למפרע מדרבנן. אבל מדאורייתא לא אלא מכאן ולהבא, לא הזב בז' ולא שומרת יום בשני, דמקלת יום עולה להן לספירתן, הלכך לגבי פסח טהורין מעליא הוו (שם). סותר את שלפניו. כל ספורין שספר, וצריך לספור ז' אחרים (שם). לא יסתור אלא יומו. ויחזור ויספור יום א', והוינן אמילתיה דר' יוחנן מה נפשך אי למפרע מטמא דאין מקלת היום עולה לו ולא נגמרה ספירתו, כולהו נמי לסתור, דכתיב וספר לו ז' ימים לטהרתו, טהורה אחת לכולן, שלא תהיה טומאה מפסקת ביניהן, במס' נדה (לג:) ואם מנה לסירוגין כי הכא שיסתור יומו וישלימנו למחר נמלאת הפסקה ביניהם, ואם מכאן ולהבא מטמא, שעלתה לו מקלת היום וגמרו ספורין שלו, יומו נמי לא יסתור, אלא הרי הוא כראיה ראשונה של זיבה אחרת ואין בה אלא טומאת ערב ויטבול לערב ויטהר, דקי"ל ראיה ראשונה של זב קרי בעלמא הוא (שם). אלא. ה"ק ר' יוחנן לא יסתור ולא יומו. כלומר אפילו יומו, לפי שכבר עלתה לו מקלת היום ככולו ושלמו ספורין שלו ויצא מכלל זיבה (שם).

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תוס' ד"ה אבא שאול אומר וכו' דמלריך ח' כאן הס"ד ואח"כ מה"ד לאו משום וכו' אע"פ שעומד באמלע אבילות מבטלות כל"ל: ב] ד"ה ששחטו וזרקו עליה בשני וכו' שהיא נטמאה. כאן הס"ד ואח"כ מה"ד ופטורה וכו' טהורה היתה כאן הס"ד ואח"כ מה"ד מ"ט דר"י וכו' ומכאן ולהבא היא מטמאה יסוד מקלת יום שימור דאתמול כל"ל א"מ: ג] ד"ה זב בעל שתי ראיות. דאילו בעל שלשה לא חזי למיכל לאחר דראה שלישית נמחקו וג"ב לאורתא בקדשים כל"ל א"מ: ד] ד"ה אע"פ וכו' דלאחר טבילה טמאין וסתר כל"ל: ה] ד"ה ה"נ מסתברא וכו' דהלכה למשה מסיני דטומאת התהום כל"ל: ו] ד"ה אבל הרואה זוב וכו' לא ידעינן. נ"ב עיין א"מ: ז] ד"ה א"ל ר"י וכו' טומאה מפסקת בינתיים כאן הס"ד ואח"כ מה"ד בפ' כילד צולין וכו':

הגהות התוספות

1. נ"ל משום דקסבר. 2. תיבת דאתמול נמחק. 3. נ"ל דסתר. 4. נ"ל בשמירת. 5. נ"ל לעולם אימא. 6. נ"ל הותרה. 7. נ"ל היכא קאי אבל. 8. נ"ל כל ספורים. 9. נ"ל לו. 10. נ"ל וא"ל.

פי' הרא"ש

מ"ט דאבא שאול. דבשלמא מצות ג' מבטלת גזרת ז' משום דנהג מצות ג'. אלא מצות ז' אמאי מבטלת גזירת ל' הא אכתי לא נהג דין ל': משום דקסבר ד' עולה לכאן ולכאן תחלתו עולה למנין ז' וסופו עולה למנין ל'. הרי נהג דין ל' (ובכו"ש) דייקינן כיון דז' עולה לכאן ולכאן לא ימנה אלא כ"ט כדאמר הכא בנולד לו בן ביום ע' דמגלח ביום ק' א) ולא משא מידי. ולי נראה דלא קשה דל' יום לגיהוץ ולתספורת אסמכוה אקרא במ"ק דיליף פרע פרע מנזיר. ואי אמרת דיום ז' עולה לב' ימים לא משכחת לה ל' לעולם: אבל בנזיר דאורייתא לא. ואע"ג דפרישית לעיל דרב לא בא לעקור נזיר' דאורייתא אלא לאוקומי אדאורייתא מ"מ נזי' יש לו עיקר מן התורה וראוי להחמיר בו יותר מבאבלות שאין לו עיקר מן התורה: הרי זו אינה אוכלת דטמאה היא. מ"ט דר' יוסי דכיון דראתה סותרת ואיגלאי מלתא דטמאה היתה בשעת שחיטת הפסח ואמאי פטורה מלעשות פסח שני: לאו משום דקסבר מקצת היום ככולו. ומכאן ולהבא טמאה משעת ראיה ואילך ולא סתרה למפרע וחשוב יום ב' כב' ימים ותחלת היום עולה לה לשיעור וכשראתה אח"כ הוי ביום א': ומי סבר ר' יוסי. דמכאן ולהבא מטמא: אע"פ שמטמאין משכב ומושב למפרע וכו' אלמא קסבר למפרע הוא מטמא: מדרבנן. רבנן החמירו לסתור למפרע אבל מדאורייתא מכאן ולהבא הוא מטמא: לא דטומא' זיבה בתהום התירו. כלו' ה"נ מסתברא דקאמר ליתא דמצינא לדחויי דלעולם מדאוריי' מטמא למפרע ואפ"ה פטורה מלעשות פסח שני משום דבשעת שחיטת הפסח היה הדבר עומד בספק אם תראה ואמרי' בכיצד צולין דטומאת התהום התירו בפסח. כל טומאת ספק קרי ליה טומאת התהום כמו שהתהום מכוסה ואין אדם יודע מה יש בו. ומי' מסקי' התם דלא התירו טומאת התהום אלא למת בלבד וכך היא הלכה למשה מסיני: א"ל ר' יוחנן ולא לסתור אלא יומו. פי' יום הראיה. מתמה תלמודא אי סותר יומו ליסתור כולהון כדאיתא בנדה ואחר תטהר שלא תהא טומאה מפסקת ביניהם: ה"ק ולא לסתור ולא יומו. כלו' אף יומו לא ליסתור דס"ל מקצת היום ככולו ומכאן ולהבא הוא מטמא א"ל ר' אושעיה [ר"י] סבר כותיך:

א) נ"ל ולא מתרץ מידי

וא"ל רבי יוסי קאי כותיך דאמר מכאן ולהבא מטמא והא רבי יוסי למפרע הוא דאמר מאי למפרע מדרבנן ורבי יוסי מכדי סבר א)מקצת היום ככולו זבה גמורה דמייתא קרבן היכי משכחת לה כיון דחזיא בפלגיה דיומא אידך פלגיה דיומא סליק לה לשימור אב"א דקא שפעה תלתא תלתא (א) יומי בהדי הדדי ואב"א דחזיא תלתא יומי סמוך לשקיעת החמה דלא הואי שהות (ב) דסליק ליה למניינא:

הדרן עלך הריני נזיר

מי ב)א שאמר הריני נזיר מגלח יום שלשים ואחד ואם גילח ליום שלשים יצא הריני נזיר שלשים יום אם גילח ליום שלשים לא יצא ג)מי ב שנזר שתי נזירות מגלח את הראשונה יום שלשים ואחד ואת השניה יום ששים ואחד ד)ואם גילח את הראשונה יום שלשים מגלח את השניה יום ששים ואם גילח יום ששים חסר אחד יצא וזו עדות העיד רבי פפיים על מי ה)שנזר שתי נזירות שאם גילח את הראשונה יום שלשים מגלח את השניה (ג) ליום ששים ואם גילח ליום ששים חסר אחד יצא שיום של שלשים עולה לו מן המנין מי שאמר הריני ו)נזיר ג נטמא יום שלשים סותר את הכל רבי אליעזר אומר אינו סותר אלא שבעה הריני נזיר שלשים יום נטמא יום שלשים סותר את הכל הריני נזיר ז)מאה יום נטמא יום מאה סותר את הכל ר"א אומר אינו סותר אלא שלשים נטמא יום מאה ואחד ח)סותר שלשים יום רבי אליעזר אומר אינו סותר אלא שבעה:

גמ' מי שאמר הריני נזיר ונטמא יום שלשים סותר את הכל רבי אליעזר אומר אינו סותר אלא שבעה

רבי יוסי קאי כוותיך: **ורבי יוסי מכדי סבר מקצת היום ככולו.** דכל הני דקא משנינן לעיל דמכאן ולהבא מטמא שינויי דחיקי נינהו ומיהו שמעתין איתא כרב: **זבה גמורה.** דבעינן ג' ימים רצופים כדאמר א) מי תלה הכתוב את הזבה בימים היכי משכחת לה: (ד) **והא כיון דחזיא בפלגיה דיומא.** ביום שני מחצות ואילך אידך פלגא דמבקר עד חצות עולה לה לשימור כאילו נשמר יום אחד בטהרה והוה לה הפסק: ע"א א] **ור' יוסי מכדי.** שומרת יום כנגד יום ב) כיון דקאמר דטעמא הוי משום דמקצת היום ככולו ג). וכך שמענו כאן מפ"י המורה ב] אבל בכילד צולין במסכת פסחים [פא.] שמעינן דמכאן ולהבא קמיבעיא לן דלר' יוסי זבה גמורה היכי משכחת לה ולא מפ"י המורה: **איבעית אימא בשופעת.** כל ד) היום [תלתא יומי] בהדי הדדי: **ואיבעית אימא.** שלשה יומי בין השמשות סמוך לשקיעת החמה דכי ראתה בשבת אחר שקיעת החמה הוי טמאה כל יום ראשון וכי חזרה וראתה ביום ראשון שנית סמוך לשקיעת החמה הויא טמאה כל יום שני וכן שלישי דלא הויא שהות דטהרה ביני וביני כלל ולא הוי סליק למניינא דשומרת יום כנגד יום דהא לא הואי שהות:

הדרן עלך הריני נזיר

מי שאמר הריני נזיר מגלח יום שלשים ואחד. לרב מתנא כדאית ליה ה) דאנזירות סתם קאי ואין נזירות פחות מל' יום ולבר פדא כדאית ליה דמוקי לה (ה) כגון דנעשה כאומר שלימים וכולה מתני' ו) הכי מפורש בפ"ק [ה:] לרב מתנא כדאית ליה ולבר פדא כדאית ליה: **גמ' ר"א אומר אינו סותר אלא שבעה.** כדי שיביא קרבנו בטהרה וכדפרשינן בפרק קמא [ו:] לבר פדא כדאית ליה דקסבר

זבה גמורה היכי משכחת לה. דמכאן ולהבא מטמינן לה וכל יומא טומאה באפי נפשה היא וכיון דחזיא היא1 בפלגא דיומא אידך פלגא דיומא הוא2 קא סליק לה לשימור ואע"פ שלא טבלה בינתים ג]מכי3 ראתה ביום י"א וביום י"ג וביום ט"ו דלא הויא זבה ואע"ג שלא טבלה בינתים דבעינן שתראה ג' ימים רצופים: הלשון ק"ק אמאי קאמר אידך פלגא דיומא דבקיצור הוה מצי למימר אידך יומא סליק ליה שימור ובדוחק יש לפרש ד] ראתה י"א דכיון דחזיא ביום ב' בפלגא דיומא אידך פלגא דיומא שהיה לפני שראתה סליק ליה שימור וקשה ואמאי לא משכחת לה דרואה שלשה לילות דהשתא היא טמאה בתחילת היום ופי' בקונטרס בכילד צולין (פסחים דף פא.) לפי הדברים למ"ד4 מקצת היום ככולו ותחילת5 הלילה תהא נמי ככולה לספירה ובתחילת הלילה סליק לה שימור ואין צריך עלות השחר: ח)ולי נראה דמשנה שלימה היא בפרק תינוקת (נדה דף עב.) ושוין ברואה ה] יום י"א וטבלה לערב [ושמשה] שמטמאין משכב ומושב למפרע ומוכח התם דתחילת הלילה לא הוי שימור ונראה לר"ת דכי היכי דלר' יוסי תחילת יום הוי שימור ה"נ ראתה בלילה סוף היום דלמחר שאינה רואה עולה לשימור דכך לי סוף היום כתחילת היום ובהכי ניחא לישנא כיון דחזאי בפלגא דיומא ו] אידך פלגא דאותו יום עצמו בסופו הוה ליה שימור וצ"ל דודאי בזבה גדולה לא אמר ר' יוסי דיום שלישי יהיה ממנין של ז' של טהרה דהא בפרק תינוקת (שם ד' סט. ושם) קאמר דכותאי יום שפוסקת בו מונה אותו למנין ז' והטעם דמלינו דבסוף הספירה מקצת היום ככולו דזב וזבה טובלין ביום הילכך בזבה קטנה ז] דתחילת הספירה6 מקצת היום ככולו אבל בתחילת ספירת זבה גדולה שזקוקה לספור ז' אז לא אמרי' בתחילת ספירת' ז' נקיים מקצת היום ככולו: והא דעביד ק"ו (ר"ה דף י.) ומה נדה שאין תחילת יום ח] כסופו7 דטבלה בלילה מהני סוף יום כתחילתו8 דלא בעיא כ"א ט] ז' ימים ויום שפוסקת9 בו [שנה] שתחילתו עולה בסופו אינו דין שסופו עולה בתחילתו לימא זבה גדולה תוכיח דתחילת יום כסופו10 דטובלת ביום וסופו לאו כתחילתו11 אלא ודאי רבא לא עביד הקל וחומר אליבא דר' יוסי י] ומיהו לפירוש רש"י ניחא דלא מצי למימר זבה תוכיח ט): **ומשני** דחזיא שלשה יומין סמוך לשקיעת החמה דלא הוי שהות דסליק לה למניינא. לפי [שהם] מסובבין בטומאה בתחילת היום ובסופו וליכא בהם שימור כלל וכן יום שלישי טמא בתחילתו והרי שלשה ימים רצופין טמאין דמקצת יום שלישי ככולו ואין בהן שימור בינתים:

הדרן עלך הריני נזיר

מי שאמר הריני נזיר מגלח יום שלשים ואחד. בפרק קמא (לעיל דף ה:) מייתינן ליה ופי' רב מתנא ובר פדא כדאית להו: **שיום** ל' עולה לו מן המנין. לרב מתנא עולין למנין ימי נזירות דראשון דמדאורייתא ל' וכן למנין שני עולה לו מדאורייתא דבעינן שלשים דאורייתא ולבר פדא אין צריך למנות נזירות12 ראשון שכבר נשלם מיום כ"ט ותגלחת ראשונה נעשית ביום ל' כדין תורה ודקאמר במתניתין דיום ל' עולה לו מן המנין היינו לענין נזירות שני כדי שגם תגלחת שניה תהיה ביום ל' שהרי גילח ביום [ששים] חסר אחד: **הריני** נזיר נטמא יום ל' סותר הכל. לרב מתנא סותר מן התורה ומביא קרבן טומאה וחוזר ומונה שלשים יום נזירות טהרה ולבר פדא סותר הכל מדרבנן דיום כ"ט נשלם הנזירות וסותר מדרבנן גזירה להיכא דאמר הריני נזיר ל' יום ואינו מביא קרבנות נזיר טמא: **רבי** אליעזר אומר אינו סותר אלא שבעה. לבר פדא לא גזרינן ולרב מתנא אליבא דר"א ס"ל מקצת היום ככולו ואפילו נטמא קודם הבאת קרבנותיו ורבנן אית להו דלא אמרי' מקצת היום ככולו אלא היכא דהביא קרבנותיו בטהרה ביום ל' דילא כאילו הביאם ביום ל' ואחד: **הריני** נזיר ל' יום נטמא יום ל' סותר את הכל. ולא פליג ר"א לרב מתנא דאמר דסתם נזירות ל' יום והכא13 מיתורא דלישנא דקאמר ל' הוי כאילו אמר שלימים הילכך אפי' לר"א דאמר דמקצת היום ככולו סותר הכל (ולבר פדא דלית ליה מקצת היום ככולו) דהכא אמר14 ל' הוי ממנין הנזירות כיון שפירש ל' יום וא"ת מ"מ אמאי סותר הכל לר"א הא לר"א דריש לקמן בברייתא דהריני נזיר מאה יום ונטמא יום מאה יכול יסתור הכל ת"ל והימים הראשונים יפלו מכלל דאיכא אחרונים וזה אין לו אחרונים וה"נ כי נטמא ביום ל' אין לו אחרונים והל"ל דלא יסתור הכל וי"ל דכיון דאמר ל' א"כ יום ל' הוי יום מלאת ודרשינן וזאת תורת הנזיר ביום מלאת נטמא ביום מלאת תן לו תורת נזיר ולקמן נמי בברייתא גבי נטמא בסוף מאה לא קממעיט להו מוהימים יפלו אלא דאינו סותר כל מאה אבל שלשים יום ודאי סותר כדקתני בסמוך במתני' נטמא יום מאה דלר"א סותר שלשים אבל ברישא כי אמר הריני נזיר סתמא דקאמר ר"א אינו סותר אלא שבעה כי נטמא ביום שלשים לבר פדא ניחא משום דמיום כ"ט פסק מנין נזירותו ויום שלשים אינו יום מלאת כיון דלא אמר שלשים בפירוש וגם לת"ק דסותר אינו אלא מדרבנן לבר פדא ולא מייתי קרבן טומאה ולרב מתנא נמי דקאמר מקצת היום ככולו הילכך יום ל' אינו יום מלאת דהוי כאילו כלה כל אותו יום [כיון] דעשה מקצת בנזירות אבל בסיפא מחשב כאילו אמר שלימים לרב מתנא לא אמרינן מקצת היום ככולו הילכך הוי שפיר יום שלשים מלאת15 דלכך סותר לר' אליעזר מדרשא דזאת תהיה תורת הנזיר

ולתנא

מסורת הש"ס

א) לעיל ה: וש"נ, ב) לעיל ה:, ג) שם, ד) שם ו., ה) גם זה שם, ו) גם זה שם, ז) שם:, ח) צ"ל ולא, ט) [וע"ע תוס' פסחים פא. ד"ה א"נ וכו' ומש"כ שם על הגליון],

נוסחת הריב"ן

א) מר: ב) בין: ג) היום ככולו א"נ משום דקסבר דמכאן ולהבא היא מטמאה זבה דמתייא קרבן היכי משכחת לה וה"נ מיבעיא לן בכילד צולין דאליבא דר' יוסי דאמר דמכאן ולהבא היא מטמאה זבה גמורה דמתייא קרבן היכי משכחת לה הס"ד והשאר ליתא: ד) כל שלשה גבי הדדי וא"נ דחזאי כל תלתא יומי סמוך לבין השמשות לשקיעת החמה דכי ראתה בשבת בסמוך לשקיעת החמ' הויא טמא' כל יום ראשון וכן כי ראתה ביום ראשון בסמוך לשקיעת החמה וביום שני בשקיעת החמה הויא לה טמאה כל הלילה וכל היום דהיום הולך אחר הלילה והויא לה זבה גמורה משום דלא הוה לה שהות דטהרה ביני וביני כלל וסלקי לה למניינא דשומרת יום כנגד יום וכ"ן שמענ"ו כא"ן מפ"י המורה אבל בכילד צולין במסכת פסחים שמענו דהואיל ובין השמשות ספק יום ספק לילה ואינו יודע אם בין השמשות יום הוא הלכך הואיל וראתה כל בין השמשות בג' ימים בין אם אתה אומר שבין השמשות לילה או אתה אומר שהוא יום הוו להו תלתא יומין רצופין שלא היתה לה שעת הטוהר כלל הס"ד והשאר ליתא בכ"י: ה) דבנזירות: ו) דהכא:

הגהות הב"ח

(א) גמ' תלתא יומי. נ"ב עיין בנדה דף לג: **(ב)** שם דלא הואי שהות דלהוי סליק ליה למניינא: **(ג)** במשנה מגלח את השניה יום ששים ואם וכו' שיום שלשים עולה כצ"ל ותיבת של נמחק: **(ד)** רש"י ד"ה זבה וד"ה והא הד"א: **(ה)** רש"י ד"ה מי שאמר וכו' דמוקי לה דנעשה כאומר וכו' מתניתין דהכא מפורש בפ"ק כצ"ל ותיבת כגון נמחק:

מוסף רש"י

וא"ל. ר' אושעיא לר' יוחנן, **ר' יוסי קאי כותיך.** דס"ל נמי מכאן ולהבא הוא מטמא, מדפטר לעיל מפסח שני, אלמא קסבר ר' אושעיא למפרע דר' יוסי מדרבנן קאמר (פסחים פא.). **והא ר' יוסי כו'.** מסקנא דמלתיה הוא ולא משום קשיא מייתי לה (שם). **מכדי קסבר.** גבי שומרת יום, **מקצת היום ככולו.** והאי שנויא לשני' דטעמיה הוא דמכאן ולהבא הוא טמא ולמפרע דקאמר מדרבנן שנויא דחיקא הוא (ראמ"ה בשמו).

הדרן עלך הריני נזיר

פי' הרא"ש

ור' יוסי מכדי קסבר מקצת היום ככולו זבה גמורה היכי משכחת לה. כיון דחזאי בפלגא דיומא סליק לה שימור כשראתה ביום א' וביום ב' תחלת יום ב' הוי שימור ליום ראשון וטהרה מאותה ראיה וכשרואה אח"כ מכאן ולהבא היא טמאה ולא מצטרף בהדיה יום ראשון להיותה זבה: כגון ששפעה ג' ימים ולא היה לה טהרה בינתיים לשימור: ואי בעית אימא כגון דחזאי ג' יומי סמוך לשקיעת החמה. שהתחילה קצת מבעוד יום וראתה עד הלילה נמצאת בכל יום טמאה תחלתו וסופו ולא סליק לה שיעור: **סליק פירקא**

מי שאמר הריני נזיר מגלח ליום ל"א. לרב מתנא דאמר סתם נזי' ל' יום הילכך מגלח יום ל"א. ולבר פדא סתם נזי' כ"ט יום והיה לו לגלח יום ל' אלא כדמפרש לעיל נעשה כאומר שלימים: ואם גלח יום ל' יצא לבר פדא ניחא דמדאורייתא

עין משפט נר מצוה

א א מיי' פ"ו מהל' נזירות הל"א סמג עשין קכז:
ב ב מיי' שם הל"ב סמג שם:
ג ג מיי' פ"ו שם הל"ג:
ד ד מיי' שם הל"ד:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] רש"י ד"ה והא כיון וכו' ור"י מכדי שומרת יום כנגד יום. ונ"ב וכוונתו בזו לפר"ת בתוס' כאן: **ב]** בא"ד אבל בכילד צולין במס' פסחים שמעינן דמכאן ולהבא. נ"ב ר"ל כיון דבפסחים שם מפורש להדיא דפריך לר"י למאי דסבר מכאן ולהבא וכו' א"כ גם כאן הפירוש כן ואין צורך השתא למ"ש רש"י בד"ה ור"י מכדי וכו' שדבריו שם הם רק לפירוש המורה ולכן חזר בו רש"י עכשיו ודו"ק: **ג]** תוס' ד"ה זבה גמורה וכו'. ואע"פ שלא טבלה בינתיים מכי ראתה ביום י"א וביום י"ג וביום ט"ו. מן תיבת מכי עד ט"ו נמחק. ונ"ב כמו ראתה ביום א' וביום ג' וביום ה' ר"ל תוך אחד עשר יום שבין נדה לנדה ראתה כן עכ"ל א"מ: **ד]** בא"ד ובדוחק יש לפרש ראתה י"א. ראתה י"א נמחק ונ"ב דאתא למימר ראתה יום א' כצ"ל א"מ: **ה]** בא"ד ושוין ברואה יום. מלת יום נמחק, ונ"ב תוך י"א כצ"ל: **ו]** בא"ד אידך פלגא דאותו יום עצמו. נ"ב והוא ג"כ כוונת הענין אחר שפרש"י בשם המורה יעו"ש ודו"ק: **ז]** בא"ד הלכך בזבה קטנה בתחילת וכו' כצ"ל: **ח]** בא"ד ומה נדה שאין תחלת יום עולה בסופו לטבילה כצ"ל: **ט]** בא"ד דלא בעי' כ"א ז'. נמחק אות ז'. ונ"ב ו' ימים כצ"ל: **י]** בא"ד ומיהו לפי' רש"י. נ"ב עי' על דבריהם בזה באריכות בא"מ:

הגהות התוספות

1. תיבת היא נמחק. 2. בס"א הא. 3. תיבת מכי נמחק וצ"ל דהוי כמו. 4. צ"ל דלמ"ד. 5. צ"ל תחילת. 6. צ"ל דתחילת הספירה היא סוף חשבון אמרינן ביה מקצת היום כו'. 7. תיבת כסופו נמחק וצ"ל עולה לה בסופה. 8. תיבת כתחילתו נמחק וצ"ל עולה לה בתחילתה. 9. תיבת שפוסקת נמחק וצ"ל שראתה. 10. תיבת כסופו נמחק וצ"ל עולה בסופה. 11. תיבות לאו כתחילתו נמחק וצ"ל אינו עולה בתחילתה. 12. צ"ל למנותו לנזירות. 13. צ"ל הכא. 14. צ"ל הכא דאמר. 15. צ"ל יום מלאת ולכך סותר כו'.

פי' הרא"ש (המשך)

דינא הכי לגלח יום ל' ולרב מתנא מפ' לעיל משום דמקצת היום ככולו. הריני נזיר ל' יום אם גילח יום ל' לא יצא. אף בר פדא מודה בהא כיון דאמר ל' יום דבעי' ל' יום שלימים: מי שאמר הריני נזיר ונטמא יום ל' סותר את הכל. לרב מתנא סותר מן התורה ומביא קרבן טומאה לבר פדא סותר מדרבנן אטו היכא דאמר ל' ואינו מביא קרבן טומאה: ור' אליעזר אומר אינו סותר אלא ז' דלא גזר. ולרב מתנא משום דסבר מקצת היום ככולו. ורבנן לית להו מקצת היום ככולו אלא אחר שהביא קרבנותיו: הריני נזיר ל' יום ונטמא יום ל' סותר הכל דכיון דאמר ל' יום בעי' שלימים ולא אמרי' מקצת היום ככולו: ר"א אומר אינו סותר אלא ל' כדדריש לעיל נטמא ביום מלאת תן לו תורת נזי': נטמא יום ק' וא' סותר ל'. מדרבנן גזרו שיסתור יום תגלחת אטו יום ק' ולא גזרו שיסתור אלא כסתם נזיר. וה"ה א) סתם נזיר שנטמא ביום ל"א הוי כנטמא יום ק"ב שאינו סותר: [ר"א אומר] אינו סותר אלא ז' ר"א לטעמי' דאפי' ביום ל' לא גזרי':

א) אולי צ"ל וה"ה בנזיר ל' יום שנטמא ביום ל"א שסותר את הכל אבל